

at man havde kjøbt; enhver af de Baagjældende havde kjøbt med fuld Bevidsthed om, at han skulde erlægge Recognition, og at, naar han folgte, skulde der igjen svares Recognition. En saadan Norm af 30 Aar for Eierliste forekommer mig derfor at være en flagrant Uretfærdighed. — Jeg kan derfor ikke Andet end meget forundre mig over, at man efter at have hørt dette paavist endnu kan ville fastholde, at det skal være et ustyldigt Lovforslag. Nei, jeg tror virkelig, at om dette Lovforslag gjælder væsentlig det Samme som om de to foregaaende, at de vise en meget ringe Grad af Respekt for Eiendomsretten, og det er af den Grund, jeg mener, at naar det ærede Medlem for Odense Amts 4de Valgkreds saa vist tror, at de have Sejrspræget paa deres Pande, da befinder han sig i den Henseende i en fuldstændig Wildfarelse. Thi det kan gjerne være, at Eiendomsretten vil forsvinde — det siger jeg ikke noget imod; det er meget muligt, at de store Strømninger, han taler om, ville bære over imod, at Individualismens Princip forsvinder, og at der indtræder et kollektivt Princip; jeg antager ikke, at det vil ske saa snart; men det er nok muligt, at en saadan Strømning vil have Fremtiden for sig; det kan Sagen af os sige. Men det tror jeg, man kan være ganske vis paa, at om end Eiendomsretten skulde forsvinde, om den end skulde blive stykket rent bort af disse store Strømninger osv., vil der neppe nogen- sinde blive nogen Strømning, der fører til det, som disse Lovforslag gaa ud paa, nemlig de smaa Flytninger af Eiendomsretten fra den Eine til den Anden uden nogen tilsvarende Erstatning. Den Strømning tror jeg aldrig kommer tilstede; det er en Strømning, som jeg ikke tror har Fremtiden for sig. Jeg tror, at det gjælder ligesaa meget om dette Lovforslag som om de foregaaende, at det indeholder store Retstrænkninger, og det er mig derfor ogsaa af mindre Interesse, hvorledes Lovforlaget iøvrigt er affattet. Det indeholder iøvrigt høist besynderlige Bestemmelser i mange Henseender. Jeg skal blot ganske kort berøre Bestemmelsen i sidste Punktum af 1ste Stykke af § 1, hvorefter Afløsningssummen uden videre skal anvendes til Dækning for Panthaverne, en Bestemmelse, som er i høj Grad besynderlig, da Panthaveren saaledes skulde have Summen udbetalt uden Hensyn til, hvor lang Tid han har Krav paa at have sit Pant. Det, han har Krav paa, er, at Pantet ikke maa kunne angribes til hans Skade, at Afløsningssummen maa kunne staa til hans Raadighed enten til Haandpant eller paa anden Maade; men at den uden videre skulde anvendes til Dækning

for ham, er en høist besynderlig Bestemmelse. Ikke mindre besynderlig er Bestemmelsen i § 4, som i og for sig ikke er let at forstaa, hvor der, efter at der er talt om, at Eiendommen er frigjort for Recognitioner og faste Afgifter, pludselig dukker op andre Forpligtelser, der ikke ere omtalte i Loven, og det hedder da, at uden Erstatning bortfalde disse andre paa Eiendommen hvilende Forpligtelser overfor den hidtilværende Afgiftberettigede, saasom at Eiendommen ej maa udstyldes uden hans Samtykke. Det er Alt sammen Ord, som ere temmelig dunkle og utørstaaelige; men det kunde man komme ud over. Hvad der er det Væsentlige, og hvad man ikke kan komme ud over, er, at denne Lov ikke bedre end de andre fyldestgør de Krav, man fra Retfærdighedens Standpunkt maa stille.

Ordføreren for Forslagsstillerne (Monsrad): Jeg er af aldeles modsat Mening. Jeg mener, at Lovforlaget har vist et ømt Hensyn til Eiendomsbesidderne og den dybeste Respekt for Eiendomsretten. For mig staar dette aldeles klart. Naar den høitagtede Taler, der nu satte sig, mener, at Afløsning af Kornafgift med Pengen skulde være uretfærdig, saa er det dog det, der er fulgt alle andre Steder. Det er ikke min Opfindelse just at tage de 24 Aar. Det er laant fra den preussiske Lov. At det skulde være uretfærdigt, kan kun godtgjøres ved det profetiske Varsel om, at Kornet vil være i en beständig Stigen; men det kan man virkelig ikke tage noget Hensyn til. Den ærede sidste Taler har vist ikke saadan Indsigt i Fremtidens Forhold, at han kan have nogen Visshed derom. Det er meget muligt, at Priserne paa Kornet ville falde; det er meget muligt, at Amerikas Udvikling vil udøve stor Indflydelse paa Kornpriserne her i Landet, saa at de ville dale. Det er et af disse ubestemte Forhold, hvorom man ikke kan have nogen Mening. At man tager saadanne Forhold og derpaa begrunder en rask afsejende Dom om, at det er en uretfærdig Bestemmelse, er derfor, tror jeg, besynderligt. Jeg skal ikke komme videre ind derpaa. Den Bestemmelse, som gaar ud fra Eierliste hvert tredivte Aar, er jo noget vilkaarlig valgt; Tilfældigheder udøve i denne Henseende stor Indflydelse. Jeg har allerede tilladt mig at gjøre opmærksom paa, at der er enkelte Eiendomme, der ere ligesom blevne til Speculationsgaarde, at det kan gaa rask med idelig Omjætning af dem, og at det kan være utrolig længe, inden en saadan Eiendom kan komme til No. Men paa den anden Side er der andre Eiendomme, hvormed det ikke er